

Kramerius 5

Digitální knihovna

Podmínky využití

Knihovna poskytuje přístup k digitalizovaným dokumentům pouze pro nekomerční, vědecké, studijní účely a pouze pro osobní potřeby uživatelů. Část dokumentů digitální knihovny podléhá autorským právům. Využitím digitální knihovny a vygenerováním kopie části digitalizovaného dokumentu se uživatel zavazuje dodržovat tyto podmínky využití, které musí být součástí každé zhotovené kopie. Jakékoli další kopírování materiálu z digitální knihovny není možné bez případného písemného svolení knihovny.

Hlavní název: **Čechoslovan**

Vydavatel: **V. Švihovský**

Vydáváno v letech: **1911-[1918], 1911, 18.11.1911**

Číslo ročníků: **1, 41**

Číslo výtisků: **1, 41**

Datum vydání čísla: **18.11.1911**

Identifikátor ISSN: **2414-9373**

Stránka:

ckého hlediska. Kréta má velký význam nejen pro válečné, ale i obchodní loďstvo Turecka. Odtud by mohlo Turecko zmenšit význam řeckého loďstva. A tento apetit Turecka je nyní zvýšen chutí po odvetě. Ale to se neuskuteční. Evropa nedopustí, aby Kréton bylo posíleno Turecko, v jejím zájmu jest spíše posílení Řecka.

Ze všeho je jasno, že na Balkáně v této době nedůvěřivě se smýšlí o myšlenec balkánské konfederace. Balkánští národové sice nejsou zjevnými spojenci Italie, ale ani ne nepřáteli. Turecko nedovedlo ani za mladotureckého režimu získat si jejich sympatie. Dnes za to pyká. Proti rozpadnutí této říše sotva by balkánští národové něco namítali.

Kam spěje naše školství.

Jest veliký rozdíl, vyučuje-li v české obci učitel Čech, nebo učitel jiné národnosti.

V české škole v obci V. D... na Volyni vyučoval od r. 1880 do r. 1887 Čech Jan Hajný, jenž pro chatrné zdraví se místa svého vzdal a 7. února, roku 1888 zemřel. Jeho vliv měl veliký význam pro mravní stav bývalých jeho žáků. Ti, kteří delší dobu byli s ním

zůstala nevyplněna. Proto četla tak vášnivě romány, které vypravovaly o jiném štěstí, než které žila ona a které jí mijelo a zcela minulo. Ve střízlivých i všedních kolech běžel její život a nebylo vznětů a nebylo vzletu! Ani — braň bože — ani snění nebylo.

A aniž by věděla proč, najednou z ničehož nic jí bylo líto, že před polednem spálila dopis, v němž nějaký naivní hoch psal Zdeňce, její Zdeňce:

„— — Teprve teď vím, když jsem Vás tak dlouho neviděl, jak Vás mám rád. Přijedu zítra večer, v úterý a ve středu budu čekatí ve čtyři hodiny u Štěpánského kostela. Budu nejšťastnější člověk na světě, když přijdete, a nebudu čekat marně.“ — —

Ach bože, kterak snadno jsou na světě lidé nejšťastnější... Ale ona — pečlivá matka — spálila ten dopis a Zdeňce udělala zatraceně smutnou čáru přes její šťastné vidiny. Zdeňka se vůbec nedověděla, co bylo v tom dopise, dopis je spálen na prach a popel a pan technik Vilém Froněk bude se divně ošklibat, až uzří, že čtvrtá hodina je opravdu pryč a že Zdeňka nejde. Bylo by

ve škole, zachovali si mravní svou sílu po celý život. Na místo učitele Čecha nastoupil učitel jiný. Ani stopy dnes po bývalém pořádku, ani známky po někdejší mravnosti a živosti dítek, jejich zpěvech, gratulacích, slavnostních přednáškách! Rovněž ve způsobu vyučování se mnoho změnilo ke škodě žactva, zejména v počtářství.

Porovnejme nynější naše školství při učitelích nynějším se školstvím, jaké bylo u nás před více než čtvrtstoletím! Dítka nemají potuchy o tom, co je slušné chování a mnohé sesurověly následkem nesprávného trestání žáků, již při slovních trestech musejí často vyslechnouti i potupné urážky svých rodičů. Vyučování žáků se ledabyle odbyvá, zpěv a slavnostní přednášky jsou zanedbány. Mnohý žák, vyjde-li ze školy, opovrhne učením docela a zapamatuje si ze všeho jen nemotorný svůj podpis.

Jinak je se žáky, když rodiče sami pečují o jejich vzdělání a vysvětlují jim to, co si nemohou přinést ze školy. Avšak ty rodiče, kteří nemají k tomu času nebo vědomosti, nebo kteří spoléhají jen na školní výchovu dítky, špatných výsledků se dočkají.

Výchova školních dítek je vskutku tak zanedbaná, že se naskytá podezření, že učitel přihlíží k tomu, aby české dítka byly nižšího

zajímavé vyjítí si dnes — ano právě dnes to je — ke Štěpánskému kostelu a pozorovat, jak z nejšťastnějšího člověka udělá se za půl hodiny nejnešťastnější, když vidí, že čeká marně.

„Ano, ovšem, kdyby ona tam Zdeňku pustila, to se dá lehce věřit, jak by jí takový poblázněný student utíkal naproti a jak by jí tiskl ruku a povídal s vážnou tváří hlouposti, až by se lidé za nimi ohlíželi.“

Jak to utíká, ty malé nebe. Vždyť snad večera ještě byla Zdeňka dítětem a dnes hlásí se už ženské srdce ke svému právu. Čtvrt roku už vlastně trvá jejich známost a ona, matka, nic o tom nevěděla a netušila. Kdyby se byla dnes nestala ta náhoda s listonošem, kdo ví, jak by tajemství zůstalo ještě dlouho tajemstvím. Dnes aspoň by si jistě Zdeňka našla záminku, aby se před čtvrtou hodinou dostala z domu a spěchala by na dostaveníčko s tváří planoucí a srdcem bušícím.

Co všecko by si řekly zraky po době prázdninového odloučení a co by si řekly ruce v jediném dlouhém stisknutí?

vzdělání než dítka ruských obyvatelů. Jinak není vůbec možno vše si vysvětliti. J. H—ý.

Noví čeští učitelé. Pozvolná roste počet učitelů v českých osadách. Několik nových učitelů bylo jmenováno. Prosíme krajanů, aby nám sdělili, kde v osadě je český učitel.

K r y m. Do české obce B o h e m k y se dostal za učitele české řeči p. Josef Kordina rodem z Královéhradecka. V Čechohradě se stal učitelem též Čech.

V o l y ň. V semidubské církevně-přichodské škole p. Matějku vystřídal p. Průša. Pro církevně-přichodskou školu na „Dlouhém poli“, sousedícím se Semidubou, byl jmenován p. Vl. Ficek.

K a v k a z. V české obci Anastasijevece přičiněním našeho výtečného krajana p. Heyduka, byl jmenován učitelem v české osadě Anastasijevece p. Vl. Hlavatý, syn známého českého učitele J. Hlavatého, působilého nyní v Alexandrovce na Krymu. Učitelem v České Chlebovece stal se p. J. Holý.

Sté výročí narození K. J. Erbena.

Karel Jaromír Erben, archivář a básník, obratný překladatel zákonů do jazyka českého a autor balad milého a hřejivého kouzla, které znarodněly, narodil se 7. listo-

Modré oči hledí oknem, jimž úkosem nahlíží dovnitř podzimní slunce.

„A jí nikdy nebylo v životě dopřáno, aby tak někomu stiskla ruku...“ A nyní sedí u psacího stolu, nastává podzim a nastává i podzim jejího života. Myšlenky chodí smutně po úhorech minulosti...

Hodiny bijí třetí.

Kdyby ona nyní měla nějaký růžový dopis, v němž napsal jí kdosi před třiceti lety, jak jí má rád, s jakou něhou a úctou by ošetřovala toho svědka drahé minulosti, nenahraditelnou relikvii a památku. Ale právě takovou relikvii své dcery hodila prve v rozhorlení do kamen a Zdeňka snad za nových třiceti let se hořce vzpomene, že byla to její matka, která jí zničila krásnou upomínku na první lásku.

Vyskočí slza z modrého oka, z druhého vyskočí její krevní sestra, obě rozběhnou se po tvářích a za nimi jako družičky vyskakují nové a nové.

A najednou se jí zdá býti její ranní rozhorlení trochu ukvapené a zdá se jí býti docela hloupé, že spálila růžový list. Tu ztrátu své dcery nenahradí.